

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

4. 8318 – Projet de loi visant à favoriser le déploiement de réseaux de communication à haut débit

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass de Projet de loi 8318, d'Ëmsetzung vun engem europäesche Reglement, dat dem Staat et erméiglecht, den Asaz vum Héichgeschwindegkeets-Kommunikationsnetzwerk ze férdere. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech schon ageschriwwen: den Här Guy Arendt, d'Madamm Francine Closener, den Här Dan Hardy an d'Madamm Djuna Bernard. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Octavie Modert. Madamm Modert.

Rapport de la Commission des Médias et des Communications

Mme Octavie Modert (CSV), rapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, stelle mir eis emol vir, mir hätte kee séieren Internet doheim fir ze schaffen oder fir den normalen Alldag. A villen europäesche Länner gëtt et eng jett Géigenden an Uertschaften, och an eisen Nopeschlänner, wou weeder mobil nach fix Internetnetzer séier an zuverlässig Connectivitéit bréngen. An dat ass d'Ursach vum EU-Reglement, dat mat deem Gesetz ëmgesat gëtt, souwäit wéi et ëmzesetzen ass, och wann hei zu Lëtzebuerg iwwer 90 % vun de Stéit en ultrarapiden Uschloss hunn.

Dir Dammen an Dir Hären, de Gesetzesprojet 8318 schafft e klore legale Kader fir den Ausbau vum schnelle Kommunikationsnetzer, souwuel fixe wéi och mobilen Netzer, dorënner 4G a 5G. De Projet fousst, wéi gesot, op engem EU-Reglement vum 2023, fir datt d'Länner Bähëllefe kënnen gi fir den Ausbau vum de Kommunikationsnetzer à haut débit bis 2030, do, wou Bedarf ass. E geet och zréck op d'Leitlinn vun der Europäescher Kommissioun „Une boussole numérique pour 2030“. De Gesetzesprojet füügt sech gläichzäiteg an déi national Strategie fir Ultrahéich-Debit-Netzer fir d'Joren 2021 bis 2025 an an awer och an déi national 5G-Strategie.

De Kärgedanke vum Gesetz ass einfach: Jiddwereen, egal wou en am Land wunnt, soll en zuverlässigen a séieren Internetzugang hunn. Dofir muss de Staat do aktiv ginn, wou de private Maart net kann oder net wëll investéieren, well d'Rentabilitéit net garantéiert ass. Et geet also ëm eng geziilt staatlech Hëllef fir grad déi Plazen oder Regiounen, déi soss riskéiere géifen, digital hannendrun ze bleiwen, fir do kënnen geziilt anzegräifen. All Netz gëtt gekuckt, fir d'Couverture ze bestëmmen.

Fir dës staatlech Bähëllefe fir d'Netzbedreier transparent a geziilt auszerichten, gesäit de Gesetzesprojet e präzise Mechanismus vir: Den ILR wäert an enger éischter Etapp eng ganz granular Kartografie vum Land erstellen, nach méi detailléiert wéi déi, déi en elo schon huet, fir erauszefannen, wou d'Leit Zougang zu engem performanten Netz hunn a wou net. Konkreet geet et also drëm, erauszefannen, wou et nach Defiziter gëtt a wou Handlungsbedarf besteet, an da ginn dës Kaarten, wann

Handlungsbedarf besteet, der öffentlecher Consultatioun während 30 Deeg ënnerworf.

An de Kaarte ginn dräi Zonen definéiert. Schwaarze Zonen: Do sinn op d'mannst zwee fix ultrarapid Netzer schon do oder et huet een op d'mannst konkreet Pläng dofir doleien. Da sinn et gro Zonen, wou et nëmme een eenzegt esou en Netz gëtt oder et konkreet geplangt ass. An et gëtt déi wäiss Zonen, White Spots, wou guer keen ultrarapid Netz existéiert oder geplangt gëtt. A genau ëm déi wäiss Zone geet et. Nëmme an de wäissen a jee nodeems och an de grouse groe Problemzonen däerfen déi staatlech Hëllef fléissen. Dat si meeschtens geografesch ofgeleeë Plazen, en eenzelnen Haff oder awer eng enzel Strooss oder en Deel vun enger Uertschaft, déi nach net ugeschloss sinn. Dofir kënnen et also Bähëllefe ginn, fir dann do konkreet aktiv ze ginn.

Dat neit Gesetz gesäit och ënner konkreete Konditiounen De-minimis-Bähëllefe fir d'Bedreier vir. Dozou zougelooft si Käschten, déi mat dem Bau, der Gestiou a mam Betrib vun den Netzinfrastrukturen ze dinn hunn.

En anert wichtegt Element: De Projet gesäit dann d'Afféierung vun engem Bongesystem fir Konsument/innen vir souwéi fir Kleng- a Mëttelbetreiber an de wäissen Zonen. Dat si Connectivitéitsbongen, a mat deene kënnen déi, déi sech et soss net leeschte kéinten, entweder en neit Abonnement fir de séieren Internet ofschléissen oder awer hiert bestoend Abonnement esou upassen, datt se op d'mannst eng Leeschtung vun 30 Megabit pro Sekonn an de Spëtzestonnen erreeche kënnen. Normalerweis sinn awer 100 Megabit viséiert. Dës Bonge kënnen bis zu 50 % vun den zoulässege Käschten ofdecken, déi ënner anerem och fir d'Installéierung oder den Ekipement am Haus gëllen.

De Gesetzesprojet gesäit schliisslech vir, datt kontrolléiert gëtt, datt déi staatlech Bähëllefen, wa se gemaach ginn un d'Bedreier, wierklech derzou bäidrogen, datt méi Leit dann och séieren Internet kréien.

Zur Chronologie vun deem Gesetz: De Projet de loi ass den 29. September 2023 vum viregte Meediaminister, vum Xavier Bettel, deposéiert ginn.

D'Chambre des Salariés huet hiren Avis den 19. Dezember 2023 ofginn. Si kritiséiert de Projet a seet, e wär just néideg, well de Service universel trotz der Reform vum 2017 net richteg géif fonctionéieren. Weider bemängelt se, datt d'Modalitéite vun de Bongen net preziséiert genuch wäeren.

D'Handelskammer huet de 26. Abrëll 2024 hiren éischten Avis eragereecht. Se begreist de Projet, fret awer méi kloer Definitionen, ënner anerem zu de Limite vun den Aiden, zu de Génie-civil-Aarbechten, zur Spëtzenzäit an zur öffentlecher Consultatioun. Si weist drop hin, datt eng staatlech Interventioun an de schlecht versuergte Regiounen sennvoll ass, mee begrenzt bleiwe muss, fir de Konkurrenzmaart net ze verzerren.

De Staatsrot huet a sengem éischte Gutachte vum 12. Juli 2024 verschidde formell Oppositione formuléiert, haaptsächlech wéinst Insécurité juridique a wéinst enger méiglecher Divergenz zum EU-Recht. En erënnert drun, datt d'EU-Reglement vum 2023, ëm dat et hei geet, natierlech direkt uwendbar ass an net an nationaalt Recht ëmgesat muss ginn an datt d'Konformitéit mam europäeschen Text och textuell ze garantéieren ass an Iwwerreguléierung domadder ze vermeiden ass.

D'Meediekommissioun huet doropshi 14 Amendementer ausgeschafft an den Observatiounen vum Staatsrot Rechnung gedroen. Déi wichtegst Ännerungen betreffen d'Klärung vum Champ d'application,

d'Prozedure vun der öffentlecher Consultatioun an d'Konditiounen fir d'Vergi vun de staatlechen Zouschëss.

A sengem Zousazavis vum 7. Oktober huet de Staatsrot dann och all d'Oppositions formelles opgehuewen.

Och d'Chambre de Commerce huet an hirem zweete Gutachte vum 13. November vun deem Joer den Amendementer am grouse Ganzen zougestëmmt.

De 25. November huet d'Meediekommissioun mech als Rapporterin bestëmmt, an der Nofolleg vum Félix Eischen, an de Rapport uegoll.

Zum Schluss wëll ech nach eng Kéier ënnersträichen, datt dese Gesetzesprojet derzou bäidréit, datt all Mënsch Zougang zum séieren Internet kritt, egal wou e wunnt. Et geet drëms, d'Digitaliséierung net nëmme als wirtschaftlech Noutwendegkeet, mee och als gesellschaftlech Verantwortung ze gesinn.

Hei am Land gëtt et méttlerweil wéineg connectivitéitsfräi Zonen. An de leschten zwee Jore sinn nach vill nei Plaze besser uegebonge ginn. Jee no Zuele sinn et 90 bis 95 % vum Land, déi mat engem ultrahéien Internet bis an d'Haus era verbonne sinn. Un de leschte Prozenter muss natierlech geschafft ginn. Dat war och de Fall, an dat muss och de Fall sinn.

De potenzielle Champ d'application ass also hei am Land begrenzt. Trotzdeem ass et gutt, datt dese Gesetzesprojet den Autoritéiten d'Méiglechkeet an d'Hand gëtt. Falls et White Spots géif ginn, wou näischt an dem hei virgesinnen Zäitraum geschéie géif, da kann d'Regierung op d'Maartversoe reagéieren. Dat ass wichteg. Et ass eng Fro vu Chancéglichheet.

Ech ginn heimadder d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun a recommandéieren Iech, Léif Kolleeginnen a Kolleegen, dese Gesetzesprojet ze ënnerstëtzen, a soen Iech villmools Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Rapportrice Merci fir hire schrëftlechen a fir hire mëndleche Rapport.

An den éischten ageschriwwene Riedner zu deem Projet de loi ass den Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Guy Arendt (DP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Madamm Modert huet schon eng ganz Partie Saache gesot. Erlaabt mer awer, nach e puer Wuert bäizeflécken. Wéi mer et alleguerte wëssen, ass d'Connectivitéit hei am Alldag bal net méi ewechzedenken. Ob op der Aarbecht, fir ze kommunizéieren, fir Noriichten ze liesen oder och fir doheim Filmer ze kucken, mir musse bal mam Internet verbonne sinn. Dofir kommen déi fix an déi mobil Reseauen an d'Spill.

Lëtzebuerg ass mat enger Couverture vun 99,6 % mam 5G-Reseau eent vun de fortschrëttlechste Länner an Europa. Trotzdeem gëtt et besonnesch am ländleche Raum nach Lücken, wou et nach un der Infrastruktur feelt. Dëst läit dorunner, datt et fir d'Netzbedreier kee grouse wirtschaftleche Virdeel huet, an deene Géigenden déi néideg Infrastruktur op d'Been ze setzen. Déi Hëllef, déi mat deem Gesetzestext agefouert ginn, kënnen dës awer an Zukunft änneren.

D'Demokratesch Partei ass fir e flächendeckenden Ausbau vum de Kommunikationsreseauen. Lëtzebuerg huet an de leschte Jore ganz vill an déi digital Infrastruktur fir fix a fir mobil Reseauen investéiert. Mir setzen eis awer och dofir an, datt mer dës Investitiounen an Zukunft weider héichhalen.

Kolleeginnen a Kolleegen, dëse Projet, wéi d'Madamm Modert et scho gesot huet, dee vum Xavier Bettel deposéiert ginn ass, ass eng Reflexioun vun dëser Fuerderung. A senger Presentatioun vun der „Stratégie nationale pour les réseaux de communications électroniques à ultra-haut-débit 2021-2025“ huet den Här Bettel d'Problematik richteg erkannt: Déi digital Ongläichheet féiert ëmmer méi zu enger sozialer Spléckung.

Mam Projet, deen eis haut virgestallt gouf, kann dës Ongläichheet behuwe ginn. Ob fix oder mobil Re-seauen, mir sinn der Meenung, datt jiddweree soll dee selwechten Accès op séieren Debit am Internet hunn.

Deementspriedend ginn ech heimadder den Accord vu menger Fraktioun a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Arendt. An déi nächst ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

Mme Francine Closener (LSAP) | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, séieren a sécheren Internet ass haut eng essentiell Infrastruktur, wéi Stroossen, Waasser a Stroum, net nëmme an der Stad, mee an all Duerf, op all Bauerehhaff, an all klenger Entreprise am Land.

An dëse Gesetzesprojet ass geduecht, fir déi Lächer ze stoppen, besonnesch am Norden an am Osten, an eeben do anzuschneiden, wou de Marché et eleng net fäerdegbréngt, eng performant Verbindung ze garantéieren, virun allem eeben am ländleche Raum, an de Zones blanches a grises.

Et ass awer eeben elo net esou, dass de Marché alles reegelt. An déi ultraliberal Approche war nach ni gutt fir all d'Mënschen. Et ass gutt, datt déi sech hei zu Lëtzebuerg net respektiv nach net duerchgesat huet.

Mir begrësse jiddefalls, datt den ILR iwwer eng detailléiert Kartografie an eng effentlech Consultatioun Zonen definéiert, wou de Staat agräift. Dat bréngt Transparenz an eng fair Kompetitioun tëscht den Acteuren aus dem Secteur.

Positiv ass och, datt de Projet net nëmme an d'Infrastrukturen investéiert, mee mat deene sougenannte Bons de connectivité och konkret bei de Stéit a bei de PMEen agräift, fir den Uschloss och fir déi mat de méi klengen Moyenen ze erliichteren.

Als LSAP ass et eis wichteg, datt déi digital Transitioun sozial gerecht ofleeft. Duerfir och eng kleng Remark, wat d'Ëmsetzung ugeet: Mir fannen et wichteg, datt d'Gemengen an déi lokal Acteure seriö an de Prozess agebonne ginn an datt d'Evaluatioun vum Impakt, ob dat elo d'Connectivitéit ass oder d'Präisser oder d'Qualitéit, reegelméisseg an transparent gemaach gëtt. Do gesi mer nach eng Responsabilitéit vun der Regierung, d'Auswirkung vum de Mesüeren op de Secteur am A ze behalen.

Am grouse Ganzen ass dëse Projet e wichtege Bausteen, fir d'Liewensqualitéit am ganze Land ze verbesseren, fir eng gerecht Verdeelung vum séieren Internet. A mir hoffen natierlech, dass eeben de ländleche Raum, den Osten an den Norden, elo séier d'Prioritéit kritt.

Mir sti jiddefalls zum Projet a ginn domadder och den Accord fir dëse Projet de loi. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Closener. An da kritt den Här Dan Hardy d'Wuert. Här Hardy.

M. Dan Hardy (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, op den éischte Bléck kléngt dëse Projet de loi ganz gutt. E gehéiert zu enger Dynamik, déi essentiell fir d'Zukunft vum eisem Land ass. Mir alleguerte wëssen, datt an der aktueller Gesellschaft de generellen Zougang zu enger performanter digitaler Infrastruktur eng onverzichtbar Voraussetzung fir wirtschaftlech Kompetitivitéit, Innovatioun a sozial Inklusioun ass. Ech begrëssen och d'Ambitiounen an d'Efforte vun der Meediekommissioun an deem Kontext.

Déi verfollegt Ziler sinn, déi national Ofdeckung ze beschleunegen an déi territorial Ongläichheeten ze reduzéieren. Domadder si mir ganz averstanen. Eis leien awer e puer wichteg Punkten um Häerz.

Éischtens: An der Kommissioun hat ech dorobber higewisen, datt et nach net genuch Mëttel- a Laangzäitgedé gëtt, wat d'Auswirkung vum der 4G- respektiv 5G-Technologie ugeet, dat heescht, wat dee geneeën Impakt vun där elektromagnéitescher Strahlung op d'Ëmwelt an och virun allem op d'Gesondheet vu Mënsch an Déier ass.

Zweetens: Mir, d'ADR, sinn och der Meenung, datt déi aktuell Garantien am Beräich Dateschutz a Cybersécherheet nach net wäit genuch ginn, fir den Erausforderunge gerecht ze ginn.

Drëttens ass eis nach opgefoll, datt an dësem Gesetzesprojet just vun engem graff geschate Käschtepunkt vun 9 Milliounen Euro rieds geet. Do géif ech gär vun der Regierung wëssen, wéi vill Milliounen do nach dobäikommen an och ob déi Käschte vum Staat, de Gemengen oder de privaten Operateuren gedroe ginn. Oder gi se tëscht den einzelnen Acteuren opgedeelt? Mir wëssen et net.

Summa summarum: Mir als ADR sinn net géint de Fortschrëtt, mee soulaang d'Punkten, déi ech elo grad opgezielt hunn, nach net kloer beäntwert sinn, wäerte mir weiderhi virsiichteg sinn an dësem Dossier. A genee aus deem Grund enthalte mir eis bei dësem Gesetzesprojet. D'Gesondheet vun de Mënschen an de Schutz vun eiser Ëmwelt hu fir eis Prioritéit.

Ech soen Iech Merci.

M. Michel Lemaire (ADR) | Ganz gutt!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Hardy. Den Här Polidori wollt Iech eng Fro stellen, Här Hardy. Sidd Der domat d'accord?

M. Dan Hardy (ADR) | An der Rei, Här President, jo.

M. Claude Wiseler, Président | Här Polidori.

M. Ben Polidori (LSAP) | Merci, Här President. Den Här Hardy ass drop agaange mam 4G a 5G, wat dat eventuell kéint vu Konsequenzen op d'Gesondheet hunn. Ech wëilt e ganz konkret froen, wann den Här Hardy elo dohonne géif op der Bänk setzen als Minister, ob en allegueren d'Antennen dobaussen, de 4G wéi de 5G – den 3G ass zum Deel schonn ofgebaut ginn –, géif ofbauen, well jo anscheinend esou eng grouss Problematik sollt sinn, wat d'Gesondheet ugeet. Ech mengen, déi Äntwert géif mech immens interesséieren, wéi Der dozou géift stoen. An och, Här Hardy, ob Dir selwer hei sëtzt mat engem 5G-Handy, 4G-Handy, ob Iech dat am Fong awer egal ass oder ob Der just do op der Bün eppes kritiséiert, wat Der awer selwer notzt – selwer notzt! – a souguer mat Iwwerzeugung notzt.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Här Hardy.

M. Dan Hardy (ADR) | Nee, Här Polidori, ech mengen, Dir vermëscht do verschidde Saachen.

(Hilarité et interruptions)

Ech hunn éischtens ... Éischtens ... Da lauschtert mer mol no, wannechgelift!

M. Claude Wiseler, Président | Den Här Hardy huet d'Wuert.

(Coups de cloche de la présidence)

M. Dan Hardy (ADR) | Lauschtert mer no, wannechgelift! Et wär léif, wann ech kéint ausschwätzen. Ech hunn, wann Der gutt nogelauschtert hutt, net vun engem kuerzfristegen Impakt op eis Gesundheet geschwat. Ech hu gesot, dass mir gär méi Etüden hätten, déi beleeden, wat fir eng Auswierkungen eeben d'4G- an d'5G-Strahlung konkret op eis Gesundheet huet, mëttel- a laangfristeg. Dorëms geet et.

A wann Der Iech e bëssen informéiert, da kënt Der selwer feststellen, dass et nach net ganz vill Etüden an deem Sënn gëtt. An dofir soe mir, mir sollen awer virsiichteg sinn – op eemol 4, 5, 6, 7G an ëmmer nëmme esou weider! –, mee mir sollen och kucke konkret, wat déi mëttel- a laangfristeg Follge sinn. A mir setzen alles dorun, dass mir dat och gewuer ginn.

Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Hardy. Madamm Bernard, et ass un Iech.

(Interruption par M. Mars Di Bartolomeo)

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Dir kënt mir gären elo schonn eng Fro stellen, Här Di Bartolomeo, mee ech hunn nach net ugefaange mat schwätzen.

M. Claude Wiseler, Président | Nee, ech mengen, Madamm Bernard, elo sot Dir, wat Dir soe wollt.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, mat dësem Projet de loi schaffe mer weider um legale Kader a virun allem awer och um entsprecheende Finanzéierungsmechanismus, fir eebe grad och an deene Regiounen, wou de Marché eleng et net deet, en zolitte Broadband- a Mobilnetzopbau ze garantéieren. Digital Connectivitéit ass eng Infrastruktur vum 21. Joerhonnert. A jo, et ass richteg, dass keen am Land dovunner soll ofgehaange ginn, egal wou e wunnt.

Mee grad well dëst Gesetz eng Beschleunegung vum 5G-Ausbau mat sech bréngt, hu mir eeben och d'Responsabilitéit, d'Fro vun der Gesundheet an dem Ëmweltimpakt seriö an transparent unzegoen. Et kommen awer elo nach e sëllegen Nuancen zu mengem Virriedner.

Et gëtt ronderëm 5G vill Desinformatioun. An dat wëlle mir hei net bedriewen. D'WHO an aner international Organer soen haut ganz kloer, dass ënnert de gëllende Grenzwäerter kee bewisene schiedlechen Effekt op d'Gesondheet besteet.

Et ass awer genausou wouer, dass et nach ëmmer Lücken an der wëssenschaftlecher Evidenz gëtt, besonnesch wann et ëm laangfristeg Expositioun, ëm Kombinatiounseffekter vu 4G a 5G an déi verdicht Netzwierker geet. D'Fuerschung iwwert d'Gesamt-expositioun an d'Situatioun an dicht bebauten a multifunktionale Raim ass nach net fäerdeg ofgeschloss.

An dat ass engem Angesichtsmaacherei, mee dat ass fir eis einfach nëmme de Principe de précaution, wann ee seet: Jo, mir stinn hannert der moderner digitaler Infrastruktur, mee mir wëllen awer och e kloeren, kontinuéierleche Monitoring. Mir wëllen, dass eng onofhängeg Iwwerwaachung vun den Expositione gemaach gëtt an dass och eng reegelméisseg Aktualiséierung vun de Grenzwäerter op Basis vun der wëssenschaftlecher Entwécklung gemaach gëtt.

Als Gréng wëlle mer, dass d'Politik no vir kuckt an net no hannen. Mee dat bedeit eeben och, dass mer op den Impakt op eis Ëmwelt an eeben och op d'Gesondheet vun eis selwer an eise Kanner sollen oppassen. An dofir ass eis bei dëser Finanzéierungsfro virun

allem wichtig, dass d'Regierung och weiderhin op Transparenz iwwert d'Platzéierung vun den Antenne setzt, kloer kommunizéiert mat de Biergerinnen a Bierger an och eng seriö Evaluatioun an e Monitoring mécht.

Digitaliséierung a Precautioun, dat si fir eis keng Géigesätz. Si sinn zwou Säite vun der selwechter Verantwortung. An ech proposéieren deemno menger Fraktioun, dëst Gesetz matzestëmme, maachen awer en dréngenden Appell, dass mer de Monitoring vum Impakt op Ëmwelt a Gesondheet hei net solle vergiessen.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bernard. An dann ass et um Här David Wagner. Här Wagner, et ass schonn un Iech.

(Hilarité)

M. David Wagner (déi Lénk) | Ech hat nach op den Här Goergen gewaart, mee bon. Jo, Här President, ech mengen, wann een deen heite Projet de loi liest, da gesäit een awer schlussendlech, an d'Madamm Closener ass drop agaangen, wéi de Maart a Wierklechkeet funktionéiert. Mir sinn all an der Schoul géleiert ginn, wann een am westlechen Deel vun Europa lieft, datt de Maart dee beschte System wier an dee géif dat alles ëmmer gutt reegelen. Mee haut kënnen awer d'Leit, déi am ländleche Raum liewen, zemoos am Norden an am Osten, gewuer ginn, datt déi privat Operateure sech guer net fir si interesséieren, well se u sech einfach net rentabel sinn. An dofir wäerten dann eeben och do déi Infrastrukturen net installéiert ginn.

Dat ass d'Realitéit vum Maart. Dat hu mer d'ailleurs och a ganz villen anere Beräicher, mir wëssen et, am ëffentlechen Transport zum Beispill och. D'Engländer hu jo déi Erfahrung gemaach mat hirem Schinnenetz, dat einfach net weiterentwickelt gëtt an deene Géigenden, wou et net profitabel ass, well manner Leit do liewen, obwuel trotzdem Leit awer mussen den Zuch huelen. Mee dat gëtt et quasi fir ganz vill Saachen. De Maart funktionéiert u sech ni, wann et de Staat net gëtt, also de Steierzueler, deen derhantert ass, fir him ze hëllefen. Dat ass a Wierklechkeet d'Realitéit. De fräie Maart ass eng Illusioun an u sech eng Ligen, déi mer eis selwer erzielen zënter Joerzénkten.

An elo muss mer eeben deen heite Projet de loi ëmsetzen. Et ass gutt, datt jiddereen Accès ka kréien op de 5G, op schnell Kommunikatiounen, natierlech am Respekt vun den internationale gesondheetlechen Normen, déi och vun der Weltgesundheitsorganisatioun festgeluecht ginn. Also et gëtt Milliounen Etüden doriwwer. Dat dierf een net vergiessen. An ech ginn dervunner aus, datt mir se och wäerte respektéieren. Dat soll een och maachen.

Et ass awer eebe schued. Et ass eeben europäesch Logik: Keng Verzerrung vum Maart et cetera, et muss een oppassen an duerno um Enn ass et ëmmer de Steierzueler, deen aspréngt. Et hätt ee wéinstens kënnen, ech weess net, Reegelunge virgesinn, datt een Operateuren, déi sech ëmmerhin déi fett oder séiss Stécker vun Kuch wëllen accaparéieren, andeems se sech do installéieren, wou se kënnen vill Profit maachen, seet: „Dir kënnt et maachen, mee Dir musst awer och déi aner ofdecken, déi manner profitabel sinn, als Obligatioun.“ Ech weess net, ob dat legal méiglech wier, mee et wier op jidde Fall eng Pist.

Mee mir wäerten trotzdem deen heite Projet de loi matstëmme. Ech soen Iech Merci.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner.

Domat wär dann d'Lëscht vun den ageschriwwene Riedner ofgeschloss an et wär un der Regierung, Stellung ze huelen. Madamm Minister.

Prise de position du Gouvernement

Mme Elisabeth Margue, Ministre déléguée auprès du Premier ministre, chargée des Médias et de la Connectivité | Merci, Här President. An och der Madamm Modert villmools merci fir hire schrëftlechen a mëndleche Rapport zu dësem Sujet.

Eng leeschtungsfäeg, eng zuverlässig an eng sécher Connectivitéit ass d'Grundlag fir déi digital Transformatioun vu Lëtzebuerg. A mir hu bei deem viregte Projet festgestallt, wéi eist Liewen ëmmer, ëmmer méi digital ofleeft.

An ech muss Iech soen, Lëtzebuerg ass wierklech un der Spëtz vun de Rankingen. Wann een den Digital Decade Programme kuckt, wou reegelméisseg och gekuckt gëtt, wou déi verschidde Länner dru sinn, da si mir un der Spëtz mat 95,2 % vun de Stéit, déi Accès zu engem fixe schnellen Internet hunn, an 99,6 % vun de Stéit, déi Accès op eng 5G-Couverture hunn. Et ass also net wierklech eng grouss Marketfailure hei zu Lëtzebuerg. A Lëtzebuerg huet fréi investéiert, souwuel an d'Fiber wéi an d'Datenzentere, an huet d'Fondatioun geschaf, datt mer haut esou gutt do sinn.

Mir hunn awer nach ëmmer ambitiéis Ziler. An déi sinn eeben, bis 2030 100 % vun de Foyeren ofzedecke mat engem schnellen Internet. An dowéinst muss mer eis déi néideg Moyene ginn. Mee natierlech ënner spezifesch Konditiounen géinge mer den Operateuren ënner d'Äerm gräfen, fir déi sougenannte „Last Mile“ ofzedecken, well et eeben net ëmmer rentabel ass, bis an de leschten Deel d'Infrastruktur auszubauen.

An dat maache mer am Aklang mat der EU-Reegelung. Dowéinst hu mer missen déi national Gesetzgebung upassen. Mee et soll an engem Kontext vun enger fairer Konkurrenz geschéien an eebe wann e kloert Maartversoen nogewise gouf.

Dat heescht, wéi geet dat herno an der Praxis? Et gëtt eng Analys gemaach, eng Kartografie iwwert den ILR, wou eebe justement déi Regiounen ausgewise ginn, wou et eventuell néideg wär, eng Interventioun ze maachen. Da gëtt eng ëffentlech Consultatioun gemaach, wou all déi interesséiert Parteien, Bierger, Entrepreneuren, Telecomsoperateuren a lokal Autoritéiten, encouragéiert ginn, hir Bemerkungen anzereechen. Déi Consultatioun wäert mindestens 30 Deeg daueren. An dann déi drëtt Etapp ass déi vun der ekonomescher Analys, wou dann eebe festgestallt gëtt, ob déi Marketfailure do ass oder net. A wann da keen Operateur ugëtt, an de kommenden zwee Joer déi Zonen unzeschlëssen, dann ass e Maartversoe festgestallt. An da kënnt natierlech eng ëffentlech Ausschreibung, fir déi Infrastruktur dann och en place ze setzen.

An deem Sënn, mengen ech, gi mer eis e System, wou mer wierklech probéieren, esou vill wéi méiglech eeben ze erreechen, ouni mussen ze intervenéieren. Mir hu 4 Milliounen am Budget 2026 virgesinn. Mee ech mengen, mir sinn et eise Bierger schëlleg, datt jiddwereen Accès op e schnellen Internet huet. An dowéinst stëmme mer haut dat Gesetz als Méiglechkeet fir eis, fir ze intervenéieren, falls de Marché et net hiergëtt.

An natierlech geschitt all dat an de Standarden – ech mengen, et ass kloer gesot ginn – vun der Weltgesundheitsorganisatioun. Den ILR mécht haut eng Kartografie, wou d'Antennen opgestallt sinn. E mécht

reegelméisseg Moossungen. De Site www.ondes.lu ass nach ëmmer en ligne. Et huet also absolutt näischt geännert. Mir kucken dat weiderhin. Natierlech kucke mer d'Donnéeën. Mee et ass wichtig, datt mer eng performant Connectivitéit zu Lëtzebuerg hunn.

An dowéinst soen ech Iech Merci fir dee breede Support.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. Domat wär d'Diskussioun zu dësem Projet de loi dann ofgeschloss.

Mir géingen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8318 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8318.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8318 et dispense du second vote constitutionnel

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Voté par procuration. Merci. An ech maachen de Vott zou.

D'Resultat vum Vott ass: 55 Jo-Stëmme, keng Nee-Stëmm, 5 Abstentiounen. Dëse Projet de loi ass also ugeholl mat 55 Jo-Stëmme bei kenger Nee-Stëmm a bei 5 Abstentiounen.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher (par M. Laurent Mosar), Félix Eischen, Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana (par M. Ben Polidori), Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten (par Mme Taina Bofferding), Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert (par M. Georges Engel) et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

5. Motion de M. Ben Polidori relative à la garantie du niveau de protection actuel par le RGPD lors de toute réforme du cadre numérique

(Motion déposée en séance publique n° 111 du 2 décembre 2025 – à consulter au compte rendu n° 45/2023-2028 en page 17)

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass d'Motioun vum Här Ben Polidori iwwert den Digital Omnibus. Här Polidori, wollt Dir